

Бюлетень №5
про порушення прав прихожан і священнослужителів
Української Православної Церкви
за період з 17.07.2019 по 20.08.2019

Починаючи з 6 січня 2019 року, після створення «Православної Церкви України (ПЦУ)» та вручення її Предстоятелю Томоса про автокефалію від імені Вселенського (Константинопольського) Патріархату, в Україні розгорнута безпрецедентна кампанія проти прихожан і священнослужителів Помісної Української Православної Церкви (УПЦ).

В рамках цієї кампанії представники державної влади України проводять відкриту агітацію за так званій «перехід» релігійних громад Української Православної Церкви в «ПЦУ», чинять адміністративний та силовий тиск проти священнослужителів і прихожан Української Православної Церкви, допомагають воєнізованим групам радикальних «активістів» захоплювати храми Української Православної Церкви і описувати їх майно, ініціюють прийняття змін до національного законодавства, які порушують Конституцію України і фундаментальні права віруючих.

Метою цього Бюлетеня є інформування священнослужителів і прихожан інших Помісних Православних Церков, представників державної влади зарубіжних країн, ЗМІ, правозахисних та експертних організацій про найбільш кричущі випадки порушення прав прихожан і священнослужителів УПЦ в Україні і прямого втручання Української державної влади в справи Церкви.

За період з 17 липня 2019 по 20 серпня 2019 року зафіксовано і підтверджено багато випадків грубого порушення прав прихожан і священнослужителів УПЦ в Україні.

1. Фактична інформація про захоплення храмів та про інші випадки застосування фізичної сили і чинення тиску на прихожан УПЦ з метою примусового переведення храмів і релігійних громад у відання «ПЦУ».

- **28 липня** під час Літургії до храму Різдва Пресвятої Богородиці у селі **Сусваль Володимир-Волинського району** увійшли **невідомі чоловіки**, декотрі з них на доброму підпитку. Звезені з різних місць і **очолювані кількома «священниками» новоутвореної структури «ПЦУ»**, вони мали конкретне завдання – **зірвати святкове Богослужіння і спровокувати чергове захоплення храму**. До них долучилися і місцеві жителі, які **не мають жодного стосунку до церковного життя села**. Прихильники «ПЦУ» заблокували вхід до храму, практично перетворивши настоятеля отця Богдана Гнатюка, хористів та присутніх на службі богомольців у заручників, не дозволяючи нікому ані увійти, ані вийти з храму, ані навіть передати їжу заблокованим.

Детальніше: <https://енархія.укр/v-den-sviatoho-kniaza-volodymyra-zamist-radosti-nenavyst-zloba-pohrozy/>

- У неділю, **4 серпня 2019 року**, в селі **Бобли Турійського району Волинської області** **прихильники «ПЦУ»** разом зі «**священником**» цієї структури **влаштували чергову провокацію у Свято-Покровському храмі, з метою зірвати Літургію** вірянам Української Православної Церкви. Прихильники «ПЦУ» на чолі з прибулим «**священником**» зайшли до храму, й посилаючись на протокол зборів **територіальної громади села**, почали вимагати віддати їм храм УПЦ.

У відповідь на невизнання парафіянами УПЦ законності пред'явленого послідовниками новоствореної структури протоколу, останні влаштували провокацію, заблокувавши прохід віруючим в храм. Але вірянам православної парафії невдовзі вдалося потрапити до церкви та взяти участь у недільному богослужінні.

За словами журналістів, той самий «**священник**» брав участь в провокації, яка тиждень тому, 28 липня, була влаштована прихильниками «ПЦУ» в селі Сусваль.

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/08/u-pcu-nevdalo-namagayutsya-zavaditi-pravoslavnim-ukrajincyam-molitisya/>

- У неділю, **11 серпня 2019 року**, в селі **Бобли Турійського району Волинської області** **прихильники «ПЦУ»** разом із трьома «**священниками**» цієї структури влаштували чергову провокацію у **Свято-Покровському храмі УПЦ** — **зрізавши самочинно замки, вони незаконно проникли всередину церкви, де влаштували бійку**. Вже коли

представники «ПЦУ» захопили церкву, як додав отець-благочинний, почали з'їжджати віряни громади УПЦ. **Провокатори почали їм заламувати руки і наносити тілесні ушкодження прямо в церкві.** У результаті провокації громадою УПЦ було написано заяву до поліції за фактом незаконного проникнення до церковної будівлі та умисного нанесення тілесних ушкоджень парафіянам.

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/11/na-volini-pid-spiv-predstavnikiv-pcu-zlovmisniki-zlamali-dveri-xramu-a-potim-pobili-viryan-upc-video/>

- **11 серпня 2019 року в селі Галузинці Деражнянського району Хмельницької області група радикалів при спробі захоплення храму напала на православного священника і представників місцевої поліції.** Формальною причиною для захоплення стало протизаконна перереєстрація храму з УПЦ в «ПЦУ». Ще 11 лютого 2019 року збори релігійної громади храму в кількості 80 осіб, яке провів настоятель Олександр Гончарук, прийняли рішення залишитися в канонічній Церкві. Водночас, територіальна громада, яка проводила свої збори в клубі 23 і 27 лютого 2019 року, постановила перейти в «ПЦУ». Головними ініціаторами цього «переходу» були дві жінки-католички, які ніякого відношення до Православної Церкви не мають.

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/12/u-galuzinci-na-xmelnichchini-pid-chas-shturmu-xramu-upc-radikali-pobili-svyashhennika-i-policejskix/>

- **10 серпня, відбулася спроба прихильників «ПЦУ» захопити храм на честь Успіння Пресвятої Богородиці у селі Доротище Ковельського району.** Рейдери вирішили вломитися в храм Божий з ломами і болгаркою, попутно викликавши кримінальну поліцію і повідомивши про замінування у час вечірнього богослужіння. Ініціаторами цих кричущих дій був Ковельський районний глава **Андрій Броїло** — затятий прихильник новоствореної «ПЦУ». На допомогу православній громаді приїхали віруючі з Ковеля і сусідніх сіл, викликавши поліцію. Побачивши, що на стороні віруючих більшість, активісти стримали свій запал, і поліція почала розбиратися в справі». Докладне вивчення документів прихильників конфліктної ситуації, **поліція виявила, що у громади УПЦ є всі права на храм, в той час, як у представників новоствореної структури, суцільно підробки.** Тож провокатори сіли в автобуси і роз'їхалися, православні ж віруючі змушені організувати постійне чергування біля свого храму.

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/13/pravoslavni-volinyani-vchergove-vidstoyali-svij-xram-vid-zaxoplennya-pravim-sektorom-ta-klirikami-pcu-video/>

- **20 серпня 2019 року у селі Четвертня Маневицького району представники Волинської ОДА, правоохоронних органів та «ПЦУ»** намагалися захопити Спасо-Преображенський храм УПЦ. Від ОДА приїхала комісія, яка повинна «передавати» храм місцевим прихильникам «ПЦУ», котрі в незаконний спосіб перереєстрували громаду УПЦ та, не розриваючи охоронного договору зі старими власниками, уклали з регіональною владою новий.

У присутності представників ОДА та поліції прихильники «ПЦУ» зрізали замки з дверей храму. На вимоги поліції протидіяти тому, що відбувається, правоохоронці запропонували написати заяву.

Детальніше: https://strana.ua/news/217933-na-volyni-storonniki-ptsu-pytalis-zakhvatit-pravoslavnyj-khram.html?fbclid=IwAR0P-IoMmTJ3C_Z2RtL0u0Kz8vmpSEFBzCfBtKbrXSrwMg0IDLcGERTlZ9g

Також: <https://www.facebook.com/oleg.tochinsky/posts/2467211023509557>
<https://youtu.be/U8N9j2r6rEQ>

- **18 серпня перед** початком богослужіння в церкві на честь Покрови Божої Матері в селі Рясники Гоцанського району Рівненської єпархії УПЦ місцеві прихильники «ПЦУ» в супроводі кількох «священників» і радикалів із сусідніх сіл намагалися провести богослужіння, посилаючись на розпорядження виконуючого обов'язки голови Рівненської ОДА Ігоря Тимошенка.

У релігійної громади УПЦ села Рясники, яка є набагато чисельнішою за громаду «ПЦУ», є всі необхідні документи, які підтверджують, що єдиними законними власниками храму є саме віряни УПЦ. Тому всі претензії і домагання будь-якої іншої громади не мають під собою законних підстав.

Релігійна громада Української Православної Церкви села **Кальнівці в Кіцманському районі Чернівецької області 18 серпня** звершила своє перше богослужіння в приватному будинку, після того як їх вигнали з власного храму прихильники «ПЦУ».

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/20/pobittya-zaxoplennya-pidrobka-dokumentiv-xronologiya-religijnogo-zhittya-v-ukrajini-za-ostannij-tizhden-foto-video/>

2. Випадки прямого адміністративного та силового тиску на священнослужителів УПЦ з боку органів державної влади України.

- Чергову повістку про виклик в СБУ вручили протоієрею Віктору Землянському, керівнику відділу з питань міжконфесійного врегулювання при Рівненській єпархії УПЦ. Кримінальне провадження відповідні органи стосовно священника порушили два роки тому, а 5 серпня 2019 року він має прийти в Управління Служби Безпеки України в Рівненській області «для оголошення повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри у

кримінальному провадженні», — про це йдеться у тексті повістки. Відтепер клірика Рівненської єпархії УПЦ звинувачуватимуть за статтею 161 Кримінального кодексу України «Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії».

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/03/rivnenske-sbu-znovu-viklikaje-protiojereya-viktora-zemlyanogo-namagatimutsya-inkriminuvati-novu-stattyu/>

Також: <https://news.church.ua/2019/08/06/ce-povnij-absurd-protiojerej-viktor-zemlyanij-pro-vruchennya-jomu-pidozri-u-viddili-sbu-video/>

- В Рівненській Обласній Державній Адміністрації провели чергову незаконну перереєстрацію релігійної громади УПЦ на користь «ПЦУ». Обурений настоятель протоієрей Андрій Бездомов та парафіяни храму на честь Іоанна Богослова в с. Заболоття Володимирецького району Рівненської області дізналися про це з публікації в інтернеті. В Полісько-Сарненській єпархії вбачають у діях чиновників тривожний сигнал — повернення до політики нагнітання міжконфесійної ворожнечі часів президентства П. Порошенка

Детальніше: <https://news.church.ua/2019/08/01/chorni-rejestratori-z-rivnenskoji-oda-prodovzhuyut-bezzakonnya-poperednikiv-pererejestrovano-shhe-odnu-parafiyu-upc/>

3. Захист прав священнослужителів і прихожан УПЦ в судовому полі.

- 22 липня 2019 року в Шостому апеляційному адміністративному суді відбулось **судове засідання** за апеляційною скаргою Міністерства культури України на ухвалу Окружного адміністративного суду міста Києва про забезпечення позову від 22.04.2019 у справі №640/4748/19, відповідно до якої задоволено заяву Київської Митрополії Української Православної Церкви та заборонено суб'єктам державної реєстрації проводити будь-які реєстраційні дії щодо відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, стосовно Київської Митрополії, монастирів, духовних семінарій, єпархій, які входять до релігійного об'єднання Українська Православна Церква.

Детальніше: <https://law.church.ua/2019/07/23/shostim-apelyacijnim-administrativnim-sudom-uxvalu-sudu-pershoji-instanciji-pro-zabezpechennya-pozovu-u-spravi-pro-oskarzhennya-religijeznavchoji-ekspertizi-zalisheno-bez-zmin/>

Коротка інформація про Українську Православну Церкву

УПЦ є Помісною Православною Церквою народу України, яка офіційно визнана всіма Православними Церквами світу і перебуває з ними в духовній єдності. Духовне і молитовне єднання з усім Православним світом засвідчено Патріархами і Предстоятелями всіх Помісних Церков, які неодноразово приїздили до Києва для здійснення богослужінь з Митрополитом Київським і всієї України.

УПЦ - повністю самостійна і незалежна в своєму управлінні та устрої. Центр управління УПЦ знаходиться у Києві. Відповідно до Статуту УПЦ, Українська Православна Церква самостійно обирає собі Предстоятеля і єпископів, рукопокладає священників, веде адміністративну та господарську діяльність. Вища влада в УПЦ належить Собору, який скликається в складі єпископів, служителів і прихожан Української Православної Церкви.

УПЦ є найбільшою Церквою на території України, яка об'єднує мільйони віруючих в 12 092 територіальних церковних громадах. В УПЦ - 258 монастирів, 4 500 монахів і 92 єпископи. За час незалежності України на пожертвування віруючих УПЦ зведені і відреставровані тисячі храмів і сотні монастирів.

УПЦ послідовно виступає за єдність, незалежність та територіальну цілісність України і об'єднує православних громадян України, незалежно від їх національності, політичних переконань і місця проживання. У всіх своїх проповідях УПЦ благословляє Україну, український народ і українську державу.